

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
Янковий О.Г.

(підпис)

“ ” _____ 2018 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

(шифр та найменування спеціальності)

за магістерською програмою професійного спрямування

«Економіка та стратегія розвитку підприємства»

(назва магістерської програми)

на тему: **«Підвищення ефективності використання основних виробничих фондів на підприємстві (на прикладі ТОВ «АВС Кемікалс індастрі»)»**

(назва теми)

Виконавець:

студент ЦВФН група 1 М

Щербаков Д.С.

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Бабій О.М.

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

АНОТАЦІЯ

«Підвищення ефективності використання основних виробничих фондів на підприємстві (на прикладі ТОВ «АВС Кемікалс індастрі»)»,
(*назва кваліфікаційної роботи*)

Щербаков Д.С.

(прізвище та ініціали студента)

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності
«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за магістерською програмою «Економіка та стратегія розвитку підприємства»,
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – основні виробничі фонди підприємства ТОВ «АВС Кемікалс індастрі», які використовуються для виробництва готової продукції.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти формування основних виробничих фондів на промисловому підприємстві. Розкрито поняття, класифікацію та структуру основних фондів, показники стану та ефективності використання.

Проаналізовано господарську діяльність ТОВ «АВС Кемікалс індастрі» по основним техніко-економічним показникам та ефективність використання основних виробничих фондів на досліджуваному підприємстві.

Запропоновано підвищити ефективність використання основних виробничих фондів за рахунок удосконалення технології виробництва та за рахунок заміни і модернізації технічно застарілого устаткування.

Ключові слова: підприємство, прибуток, основні виробничі фонди, технологія виробництва, виробниче устаткування.

ANNOTATION

«Increasing the efficiency of using the main productive assets at the enterprise (for example, LLC «ABC Kemikals indastri»)»,
(*work title*)

Shcherbakov D.S.

(students surname and initials)

thesis for Master degree in specialty «Entrepreneurship, trade and stock-taking activities» under the
program «Economy and strategy of enterprise development»,
Odessa National Economic University
Odessa, 2018

Thesis consists of three chapters. Object of study the main productive assets of the enterprise LLC «ABC Kemikals indastri» which are used for the production of finished products.

Diploma thesis deals with theoretical aspects of formation of the main productive assets at the industrial enterprise. The concept, classification and structure of fixed assets, state indicators and efficiency of use are disclosed.

The economic activity of «ABC Kemikals indastri» LLC is analyzed on the main technical and economic indicators and the efficiency of using the main production assets at the investigated enterprise.

It is proposed to increase the efficiency of the use of fixed assets by improving the technology of production and by replacing and modernizing technically obsolete equipment.

Keywords: enterprise, profit, main production funds, production technology, production equipment.

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ТА ЗАСАДИ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ВИРОБНИЧИХ ФОНДІВ	8
1.1.Поняття, склад і структура основних фондів.....	8
1.2.Оцінювання, амортизація та ремонт основних виробничих фондів.....	14
1.3.Ефективність відтворення та використання основних фондів...	23
Висновки до розділу 1	29
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ВИРОБНИЧИХ ФОНДІВ НА ТОВ «АВС КЕМІКАЛС ІНДАСТРІ»	30
2.1.Аналіз господарської діяльності ТОВ «АВС Кемікалс Індастрі».....	30
2.2.Оцінка стану і руху основних фондів ТОВ «АВС Кемікалс Індастрі».....	41
2.3.Аналіз ефективності використання основних виробничих фондів ТОВ «АВС Кемікалс Індастрі».....	51
Висновки зо розділу 2	66
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ВИРОБНИЧИХ ФОНДІВ	68
3.1. Оновлення основних виробничих фондів та оцінка витрат.....	68
3.2. Підвищення ефективності використання основних виробничих фондів за рахунок модернізації виробничого обладнання	82
Висновки до розділу 3	87
ВИСНОВКИ	88
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	90

ВСТУП

Перехід до ринкових відносин на даному етапі в Україні потребує глибоких зрушень в усіх сферах економіки – одній з найважливіших сфер людської діяльності. Ринкова економіка по своїй суті є засобом, що стимулює ріст продуктивності праці і збільшення ефективності виробництва.

Щоб забезпечити свої потреби в їжі, одязі, житлі, люди повинні постійно виробляти різноманітні матеріальні блага. Успішно вирішити ці проблеми можна лише на основі раціонального використання природних та виробничих ресурсів, підвищення ефективності виробництва – це означає ефективніше використання наявних трудових ресурсів для збільшення випуску якісної і потрібної країні продукції, а також постійно спів ставляти затрати з отриманими результатами і вносити певні корективи для того, щоб вкладені кошти принесли максимальну віддачу. В умовах ринкової економіки підвищення ефективності виробництва на підприємстві невіддільно пов'язане із проблемою економіки всіх видів ресурсів, в тому числі і основних виробничих фондів, економічне значення основних фондів підприємства полягає в тому, що вони є матеріально-технічною базою підприємства, від обсягу якої залежить обсяг виробленої продукції. Соціальне значення полягає в тому, що вони створюють відповідні умови праці є важливим фактором відтворення робочої сили, величина і підвищення ефективності використання основних виробничих фондів в певній мірі визначають виробничі можливості підприємства загалом економісти відводять велику роль проблемі підвищення ефективності використання основних виробничих фондів, адже вони є важливим суб'єктом економіки країни , саме матеріально-технічна база в значній мірі визначає обсяг виробництва продукції. Проте, ефективність виробництва на підприємстві залежить не тільки від забезпеченості підприємства основними фондами, але й ступеня їх використання у часі. Облік і планування основних фондів здійснюються не тільки в грошовому вираженні, але й у натуральних показниках у виді конкретних засобів праці.

Тільки в умовах ефективного поєднання всіх чинників наше народне господарство може підвищити рівень життя людей.

Підприємство – основна організаційна ланка народного господарства України. Підприємство - самостійний господарюючий статутний суб'єкт, який має права юридичної особи та здійснює виробничу, науково-дослідницьку і комерційну діяльність з метою одержання відповідного прибутку (доходу).

Підприємство – це основна народногосподарська ланка країни, від результатів функціонування якої залежить економічний розвиток держави. В умовах ринкових відносин підприємство функціонує самостійно на засадах самоокупності і самофінансування і тому воно саме, в першу чергу, зацікавлене в підвищенні ефективності виробництва та збільшення прибутковості.

Поліпшення використання основних виробничих фондів підприємства є важливим резервом підвищення ефективності виробництва. Це обумовлено тим, що значна частка витрат виробництва, які утворюють собівартість продукції, пов'язана із їх використанням на підприємстві. Таким чином, підвищення ефективності використання основних виробничих фондів підприємства знаходять свій вираз у збільшенні обсягу виробництва продукції, підвищення продуктивності праці та фондівіддачі.

Поліпшення використання основних виробничих фондів зменшує витрати на їх утримання і експлуатацію у собівартості одиниці продукції. Зменшення цих витрат відбувається за рахунок зменшення умовно-постійної частини у витратах по утриманню і експлуатації основних фондів – амортизаційних відрахувань, величина яких є умовно-постійною по відношенню до річного обсягу продукції. Внаслідок цього, чим більше буде вироблятися продукції, тим меншою буде питома вага амортизаційних відрахувань у собівартості одиниці продукції, а це веде і до збільшення прибутку підприємства, а також задоволення потреб населення на ринку у тій чи іншій продукції, адже воно залежить від обсягу виробництва продукції на підприємстві, тобто від пропозиції.

Таким чином, підвищення ефективності використання основних фондів у даний час, коли в країні спостерігається повсюдний і глобальний спад виробництва, має величезне значення.

Мета даної дипломної роботи – вивчення теоретичних аспектів основних виробничих фондів, їх складу, структури, оцінки та аналізу їхнього стану, ознайомитися з методикою провадження заходів по підвищенню ефективності використання основних виробничих фондів на підприємстві ТОВ «АВС Кемікалс Індастрі». За допомогою розрахунків обґрунтувати доцільність впровадження цих заходів, а також набути досвіду у розрахунках величини ефекту від здійснення необхідних господарських операцій. Робота складається з вступу, трьох розділів та висновків.

Завдання дослідження:

- розглянути сутнісну характеристику та класифікацію основних фондів на виробничому підприємстві;
- виявити напрямки підвищення ефективності використання основних фондів;
- провести аналіз господарської діяльності ТОВ «АВС Кемікалс Індастрі»;
- дати оцінку ефективності використання основних фондів на ТОВ «АВС Кемікалс Індастрі»;
- проаналізувати резерви підвищення ефективності використання основних фондів підприємства ТОВ «АВС Кемікалс Індастрі»;
- розробити пропозицій щодо підвищення ефективності використання основних фондів на ТОВ «АВС Кемікалс Індастрі»;

Об'єктом дослідження даної дипломної роботи є підприємство ТОВ «АВС Кемікалс Індастрі».

Предметом дослідження є напрямки підвищення ефективності використання основних виробничих фондів на підприємстві.

Методами дослідження в даній дипломній роботі є аналітичний, порівняльний, статистичний та техніко-економічний аналіз.

Інформаційна база дослідження дипломної роботи була наступна інформація: Закони України та нормативні акти стосовно теми магістерської роботи, літературні джерела різних авторів, що вивчали ефективність використання персоналу на промисловому підприємстві, фінансова та статистична

звітність ТОВ «АВС Кемікалс Індастрі» за останні три роки господарської діяльності, дані оперативного обліку.

Структура та обсяг роботи. В першому розділі йдеться про економічну ефективність основних фондів, дається їх економічна характеристика, пояснюється роль основних виробничих фондів у діяльності підприємства, а також про основні показники ефективності їх використання на підприємстві.

У другому розділі обраховуються показники, пов'язані з використанням основних виробничих фондів на підприємстві.

У третьому розділі розробляємо напрямки підвищення ефективності використання основних виробничих фондів на підприємстві ТОВ «АВС Кемікалс індастрі».

ВИСНОВКИ

У ході написання кваліфікаційної роботи магістра були розкриті важливі питання аналізу та оцінки стану основних виробничих фондів ТОВ «АВС Кемікалс Індастрі» і поставлені перед нами задачі. В першій частині були ретельно вивчені питання, пов'язані з визначенням основних засобів, їх класифікацією та методикою оцінювання їхнього стану.

Так було використано визначення основних виробничих засобів, як частина виробничих фондів, яка бере участь у процесі виробництва довгого часу, що зберігає при цьому свою натуральну форму, а їх вартість переноситься на виготовлений продукт поступово, по частинам, в міру використання. Основні засоби поділяються на виробничі і невиробничі. До основних виробничих засобів відносяться засоби, які опосередковано приймають участь у виробничому процесі, а до невиробничих – ті, що створюють умови для життя робітників. Особливу увагу приділяється діленню основних засобів на активну та пасивну частину. Збільшення долі активної частини основних засобів сприяють збільшенню показників випуску продукції та економічної ефективності діяльності підприємства.

У другій частині дипломної роботи ми проаналізували стан та ефективність використання основних засобів на підприємстві ТОВ «АВС Кемікалс індастрі». Для забезпечення відтворення основних виробничих засобів важливе значення має вивчення їхнього стану та використання. Стан і використання основних виробничих засобів є важливим фактором підвищення ефективної діяльності підприємства.

У процесі виробництва основні засоби зношуються фізично і старіють морально. Ступінь фізичного зносу основних засобів визначається в процесі нарахування амортизації.

Виходячи з проведеного аналізу майнового стану підприємства можна зазначити, що його майно за звітний період збільшилося, але це збільшення виникло в основному за рахунок введення у виробництво нових виробничих фондів, що стало причиною збільшення дебіторської заборгованості.

Коефіцієнт оборотності основних засобів (фондовіддача) протягом 2015-2017 років знизився, що свідчить про зменшення ефективності використання основних виробничих засобів підприємства.

У третьому розділі були проаналізовані основні напрямки підвищення ефективності використання основних виробничих фондів на підприємстві та були надані пропозиції щодо модернізації основних виробничих фондів, що без сумнівів покращить показники ефективності використання основних виробничих фондів на підприємстві ТОВ «АВС Кемікалс індастрі».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Економіка підприємства: Підручник / За заг. ред. Й.М.Петровича.- Львів: «Магнолія плюс», видавець В.М.Піча – 2014 рік, -325с.
2. Економіка підприємства: Уведення в спеціальність: Навч. пос. / За наук. і заг. ред. д-ра економічних наук, професора В.А.Ткаченка – Київ: Центр навчальної літератури, 2013 рік, - 288с.
3. Економіка підприємства: Навч. посібник / За ред. О.П.Крайник / - Львів: “Інтелект – Захід”: , 2016 рік, -208с.
4. Економіка підприємства : Підручник / За заг. ред. С.Ф.Покропивного. – Вид 2-ге, перероб. та доп . – К.: КНЕУ , 2017 рік, -512с.Стаття «Оцінка,
5. Класифікація та структура основних виробничих фондів» з інфокаційного сайту <http://slv.com.ua/bookz/1/46.html>
6. Сайт державної податкової адміністрації <http://dra.lg.ua/kodeks/2/250211.1.htm>Фінанси підприємств, Філімоненков О.С. : Навчальний посібник. – К: Кондор, 2015 рік,- 400с.
7. Стаття «Облік та ремонт основних виробничих фондів» з молодіжного порталу www.djereho.com/index.php?option=com_content&task=view&id=2851&Itemid.
8. Гордійчук А. С., Стахів О. А. Економіка підприємства. Рівне: РДТУ, 2017,-425с.
9. Баканов М.І., Шеремет А.Д. Теорія економічного аналізу : Навчальний посібник – 4-е вид. перероб. – М.: Фінанси і статистика, 2014 рік,- 416с.
- 10.Державна податкова адміністрація України, Лист №2291/6/15 – 1116 ві 21.04.99 «Про переоцінку основних виробничих фондів».Економіка АПК
- 11.«Міжнародний науково-виробничий журнал» №11(9/11/2018). – 160с.
- 12.Економіка підприємства: підручник, В.І.Осипов, Одеса «Маяк», Одеса. – 2017.с.657-17.
- 13.Економіка підприємства: навчальний посібник, за редакцією А.В.Шеги, м.Київ «Знання», 2015 рік.
- 14.Журнал: Налоги та бухгалтерський облік. Март 2016 /№20 (1413)

- 15.Офіційний сайт підприємства ТОВ«Цемент» - www.odessacement.com.ua
- 16.Економічний аналіз: навчальний посібник за редакцією професора М.Г. Чумаченка, 2016 рік. – 540с.
- 17.Аналіз підприємства: Сverdлова А.К., Мн:РІВШ, 2018рік. – 341с.
- 18.Економіка підприємства: Посібник / Під ред. О.И. Войкова. – 2-е изд. – М., 2014. - 301с.
- 19.Економіка підприємства : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів – 2-ге вид., Шваб Л.І., – К: “Каравела”, 2015 – 568с.
- 20.Трансформація підприємств: економічна оцінка та побудова систем менеджменту : монографія / О.Є. Кузьмін, А.С. Мороз, Н.Ю. Подольчак, Р.В. Шуляр. – Львів : Вид-во НУ "Львівська політехніка", 2015. – 335 с.
- 21.Гриньов А.В. Організація та управління на підприємстві. – Харків, видавництво «Ікс», 2016. – 357с.
- 22.Економічний аналіз. Навч. пос. ,Тарасенко Н.В – 3-є видання, перероблене. – Львів: “Новий Світ – 2000” 2014 – 344с.
- 23.Бойчик І.М., Харів П.С., Хопчан М.І. Економіка підприємства – Львів: Виробництво “Спалон” 2013 – 212с.
- 24.Економіка підприємства : Навчальний посібник / А.В.Шегда, П.М. Литвиненко, М.П. Накаба., та ін.; За. ред. А.В. Шегди – 2-ге вид/ спор. – К: Знання – Прес, 2017 – 286с.
- 25.Інформаційні системи і технології на підприємствах: Навчальний посібник, Гужва В.М., —К.:КНЕУ, 2016.—400 с.
- 26.Економічний аналіз господарської діяльності підприємств, Житна І.П., Нескреба А.М. - К.: Вища школа, 2014р.- 324с.
- 27.Фінансовий облік: Пушкар М.С. , Підручник.-Тернопіль: Карт-бланш, 2017.-309с.